

BREAKING THE NEWS? A KIEGÉSZÍTŐ (SZERZŐI) JOG SZEREPE ÉS MEGÍTÉLÉSE

BEVEZETÉS

A hírfogyasztási szokások és szolgáltatások gyökeres változásokon mentek keresztül az elmúlt évtizedekben, amelynek során a nyomtatott sajtóról a digitális híroldalakra tevődött át a hangsúly. Németországban például 2003 és 2011 között az újságeladások száma 30%-kal csökkent,¹ az Egyesült Államokban pedig 2012-re az ebből a tevékenységből származó bevétel alacsonyabb volt, mint 1950-ben.² Más források szerint a nyomtatott sajtó 2000 óta bevételeinek 45%-ától esett el, az itt képződő jövedelemnek mintegy 80%-a pedig a reklámfelületek – nem pedig a hírek, hírlapok – értékesítéséből származik.³

A hírplatformok klasszikus finanszírozása tehát egyrésztől szignifikáns mértékben csökkent, a szolgáltatók bevételeinek összetétele pedig ugyancsak megváltozott. Mindezek fényében érthetőnek – ha a jelenlegi elképzelések szerint nem is feltétlenül megalapozottnak – tűnik azon igény megfogalmazódása, hogy az újságkiadók, hírportálok segítése és a magas minőségű sajtó támogatása érdekében a piac átalakulásával járó bevételkiesést valamilyen módon kompenzálni kell,⁴ különös tekintettel arra, hogy a bevételek csökkenése egyes vélemények szerint az internetnek, különösen pedig a híraggregátor-szolgáltatásoknak (ami-lyen például a Google News) tudható be.⁵

* Dr. Nemessányi Zoltán PhD, az Igazságügyi Minisztérium nemzetközi igazságügyi együttműködésért felelős helyettes államtitkára, a Budapesti Corvinus Egyetem Gazdasági Jogi Tanszékének adjunktusa. Dr. Ujhelyi Dávid az Igazságügyi Minisztérium Versenyjogi, Fogyasztóvédelmi és Szellemi Tulajdonjogi Főosztályának munkatársa, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának megbízott oktatója. A jelen tanulmányban kifejtett gondolatok a szerzők saját véleményét tükrözik, nem azonosak a fenti intézmények álláspontjával. Az internetes hivatkozások utolsó elérési ideje egységesen 2016. augusztus 18.

¹ *Stefan Lorenz*: Some economic aspects of a proposed German ancillary copyright law. University of Jena, Working Paper, 2012, p. 1, elérhető: <http://goo.gl/4gzGuq>.

² *Brad A. Greenberg*: Tollbooths and Newsstands on the Information Superhighway. Michigan Telecommunications and Technology Law Review, 20. évf. 1. sz., 2013, p. 103, elérhető: <http://goo.gl/2L68VP>.

³ *Doh-Shin Jeon, Nikrooz Nasr*: News Aggregators and Competition Among Newspapers in the Internet. Toulouse School of Economics, Working Paper, 2012, 12–20. sz., p. 2, elérhető: <http://goo.gl/rIPcrq>.

⁴ *Heidi J. S. Tworek, Christopher Buschow*: Changing the Rules of the Game: Strategic Institutionalization and Legacy Companies' Resistance to New Media. International Journal of Communication, 10. évf., 2016, p. 2129, elérhető: <http://goo.gl/g2EO2s>.

⁵ *Eleonora Rosati*: Neighbouring Rights for Publishers: Are National and (Possible) EU Initiatives Lawful? Published Online: 11 July 2016. Max Planck Institute for Innovation and Competition, Munich, 2016, p. 570, elérhető: <http://goo.gl/8d9zjK>.

A hírszolgáltatások digitális környezetben megvalósított felhasználásokhoz kapcsolódó támogatása természetesen több úton is megvalósítható, ezek szerzői jogi szempontból leginkább releváns, újszerű és legtöbb vitát kiváltó formája az ún. *ancillary (copy)right*, vagyis a kiegészítő (szerzői) jog.⁶ Jelen tanulmány I. fejezetében a jogintézmény németországi, spanyolországi és európai uniós előzményeit tekinti át, II. fejezetében megkísérli a kiegészítő jogot szerzői jogi szempontból bemutatni és megvizsgálni, különös hangsúlyt fektetve a Berni Unió Egyezménynek való megfelelés kérdésének és az USA idevágó szabályozásának. A III. fejezet pedig olyan kiegészítő szempontokat igyekszik felvázolni, amelyek mérlegelésével teljesebb és biztosabb fogódzót kapunk a jogintézmény megítéléséhez. Összességében a tanulmány a releváns esetek és szabályozások, továbbá az ún. *híraggregátorok* megvizsgálásával és bemutatásával arra próbál meg választ keresni, hogy a kiegészítő jog hogyan illeszkedik – ha egyáltalán illeszkedik – a nemzetközi és hazai szerzői jogi rendszer szabályai, keretei közé.

I. A kiegészítő jog kialakulása és története

I.1. Németország – az első kiegészítő jogi szabályozás

A jogintézmény közvetlen előzményének tekinthető a német sajtó-érdekvédelmi, újságkiadókat tömörítő szervezet, a *Bundesverband Deutscher Zeitungsverleger e.V.* (BDZV) által 2009-től kifejtett lobbitevékenység, amelynek során a BDZV több fórumon is kezdeményezte a bevezetőben említett, a sajtó finanszírozása kapcsán fellépő és egyre inkább elmélyülő problémák jogalkotás útján való orvoslásának a lehetőségét.⁷

A *Leistungsschutzrecht*⁸ vonatkozó tervezet 2012 júliusára készült el,⁹ majd 2013-ban elfogadták, és ugyanazon év augusztus 1-jével lépett hatályba a német szerzői jogi törvény¹⁰

⁶ A továbbiakban jelen tanulmány a jogintézményre egységesen kiegészítő jogként vagy *ancillary right*-ként utal, tekintve, hogy a félrevezető angol elnevezéssel ellentétben nem szerzői jogról, hanem kapcsolódó jogról van szó.

⁷ *Tworek, Buschow*: i. m. (4), p. 2126.

⁸ L. még: *Georg Nolte*: Zur Forderung der Presseverleger nach Einführung eines speziellen Leistungsschutzrechts – Eine kritische Auseinandersetzung. *Zeitschrift fuer Geistiges Eigentum*, 2. évf., 2010, p. 165–195.

⁹ Computer & Communication Association (a továbbiakban: CCA): Understanding “Ancillary Copyright” in the Global Intellectual Property Environment. White Paper, 2015, p. 2, elérhető: <http://goo.gl/nGSR9d>.

¹⁰ Urheberrechtsgesetz vom 9. September 1965 (BGBl. I S. 1273) (a továbbiakban: UrhG.).

módosításaként.¹¹ A jogszabály¹² kizárólag a sajtótermékek előállítóit (*der Hersteller eines Presseerzeugnisses / The producer of a press product*) – mint az újonnan kialakított szomszédos jog jogosultját – ruházza fel a sajtótermékek, újságcikkek (*Presseerzeugnis / press product*) vagy azok részeinek gazdasági célból történő közzétételéhez fűződő joggal, a kapcsolódó jogi természetből fakadóan akár a szerzői jog által nem védett tartalmak tekintetében is. E jog alól kivételt képez, ha egyes szavakról vagy rendkívül rövid kivonatokról van szó (*einzelne Wörter oder kleinste Textausschnitte / the smallest of text excerpts*), ezzel egy *de minimus* jellegű korlátozást építve a szakaszba, bár fontos kihangsúlyozni, hogy a „rövid kivonatok” fogalma nem került definiálásra a jogszabály szövegében. A jog – egészen egyedi módon – a publikációtól, nyilvánosságra hozataltól számított egy éven át élt, feltehetően megalkotva ezzel az eddigi legrövidebb időn át oltalmat biztosító kapcsolódó jogot. Mivel a korlátozás elsősorban a piacvezető Google „News” elevezésű szolgáltatására szűkíti a kapcsolódó jog gyakorlását,¹³ a jogintézményt több helyen a „Google Tax” (Google-adó) gúnynéven emlegetik.¹⁴

A felhasználással kapcsolatos díjak begyűjtésére és kezelésére a korábban már hivatkozott német szerzői jogi törvény alapján¹⁵ közös jogkezelő szervezet, egészen konkrétan pedig a

¹¹ *Bo Vesterdorf*: The Effect of Failure to Notify the Spanish and German Ancillary Copyright Law. European Intellectual Property Review, 37. évf. 5. sz., 2015, p. 1, elérhető: <http://goo.gl/k0yoJ9>. Bundesgesetzblatt Jahrgang 2013, Teil I Nr. 23, 2013. május 14., elérhető: <http://goo.gl/nJON27>.

¹² A vizsgálat tárgyává tett angol nyelvű szöveg elérhető: <http://goo.gl/fPzUz6>; német nyelven: <https://goo.gl/KaPXDz>.

§ 87f (1) Der Hersteller eines Presseerzeugnisses (Presseverleger) hat das ausschließliche Recht, das Presseerzeugnis oder Teile hiervon zu gewerblichen Zwecken öffentlich zugänglich zu machen, es sei denn, es handelt sich um einzelne Wörter oder kleinste Textausschnitte. ...

§ 87g (1) Das Recht des Presseverlegers nach § 87f Absatz 1 Satz 1 ist übertragbar. ...

(2) Das Recht erlischt ein Jahr nach der Veröffentlichung des Presseerzeugnisses.

(4) Zulässig ist die öffentliche Zugänglichmachung von Presseerzeugnissen oder Teilen hiervon, soweit sie nicht durch gewerbliche Anbieter von Suchmaschinen oder gewerbliche Anbieter von Diensten erfolgt, die Inhalte entsprechend aufbereiten. ...

87f (1) The producer of a press product (press publisher) shall have the exclusive right to make the press product or parts thereof available to the public for commercial purposes, unless this pertains to individual words or the smallest of text excerpts. ...

87g (1) The right of the press publisher in accordance with Article 87f (1), first sentence, shall be transferable. ...

(2) The right shall expire one year after publication of the press product. ...

(4) It shall be permissible to make press products or parts thereof available to the public unless this is done by commercial providers of search engines or commercial providers of services which process the content accordingly.”

¹³ *Guido Westkamp*: The new German publisher’s right – a violation of European Law? A comment. Queen Mary Journal of Intellectual Property, 3. évf. 3. sz., 2013, p. 243.

¹⁴ L. pl.: *Catherine Stupp*: Fight over ‘Google tax’ brews ahead of autumn copyright proposal. EurActiv.com, 2016. április 7., elérhető: <http://goo.gl/xoFnHJ>; *Greg Sterling*: German “Ancillary Copyright” Law To Go Into Effect, Imposes Limits On Search Results. Searchengineland.com, 2013. május 16., elérhető: <http://goo.gl/o3h9kD>.

¹⁵ UrhG. 49. § (1) bekezdése.

VG Media jogosult.¹⁶ A Google – mintegy válaszul a jogintézmény bevezetésére – eltávolította keresési találatai közül a német oldalakra mutató linkekhez kapcsolódó – a cikkek-ből vett rövid részletet tartalmazó – ún. *snippeteket*.¹⁷ A VG Media reakcióként 2014-ben versenyfelügyeleti eljárást kezdeményezett a német versenyhatóság, a *Bundeskartellamt* előtt, mivel álláspontja szerint a Google ezen tevékenysége erőfölénnyel való visszaélést valószínűsített meg. Az érvelés nem talált célba, ugyanis a *Bundeskartellamt* álláspontja szerint¹⁸ a VG Media panaszában nem tudott megfelelő bizonyítékot felhozni arra vonatkozóan, hogy a Google valóban visszaélt volna erőfölényével. A Google-nek ugyanis véleménye szerint nincs olyan versenyjogi kötelezettsége, hogy a kiegészítő jogokat visszterhesen szerezze meg, ahogy arra sem köteles, hogy a német kiadók weboldalait a kiegészítő jog által védett mértékben megjelenítse.¹⁹ Ugyanakkor a német versenyhatóság jelezte, hogy a közös jogkezelő panaszától függetlenül közlelő nyomon követi a Google kiegészítő joggal kapcsolatos tevékenységét, és ha szükséges, hivatalból is eljárást fog indítani.²⁰

Végül a 2016. évben közzétett esetleírás,²¹ illetve az azt megelőzően, a 2015. évben közzétett sajtóközlemény²² tanúsága szerint a *Bundeskartellamt* végül nem indított eljárást a Google-lal szemben a fentiekben leírt tevékenysége miatt. Andreas Mundt, a versenyhatóság elnökének nyilatkozata szerint *„Ez a vita a kiegészítő szerzői jog kiterjedéséről, hatályáról szól, nem pedig a versenyjogról. Ezt a kérdést pedig elsősorban bíróságoknak kell eldönteni. Ebben az ügyben a versenyjog által megadott határokat léptek át. A Google piaci helyzetéből fakadóan objektív indokra van szükség a találati lista olyan módosításához, ami túlmutat a lekérdezéssel kapcsolatos tiszta relevancián. A konkrét ügyben azonban rendelkezésre állt*

¹⁶ Vesterdorf: i. m. (11), p. 2, a közös jogkezelő szervezet honlapja elérhető: <https://www.vg-media.de/de/>.

¹⁷ Andreas Becker: German publishers vs. Google. DW.com, 2014. október 30., elérhető: <http://goo.gl/dyplX7>.

¹⁸ A *Bundeskartellamt* B6-76/14. sz. döntése, elérhető: <https://goo.gl/IUA6Ru>.

¹⁹ A *Bundeskartellamt* B6-76/14. sz. döntése, p. 4, elérhető: <https://goo.gl/IUA6Ru>; Christian Kersting, Sebastian Dworschak: Leistungsschutzrecht für Presseverlage: Müsste Google wirklich zahlen? – eine kartellrechtliche Analyse. NZKart – Neue Zeitschrift für Kartellrecht, 2013, p. 4, 19, elérhető: <http://goo.gl/iINJk>; Vesterdorf: i. m. (11), p. 2.

²⁰ *Bundeskartellamt*: Beschwerde der VG Media bietet keine hinreichende Basis für Einleitung eines förmlichen Missbrauchsverfahrens gegen Google. Sajtóközlemény, 2014. augusztus 22., elérhető: <http://goo.gl/dYNp8m>.

²¹ *Bundeskartellamt*: Entscheidung nach § 32c GWB in der Auseinandersetzung zwischen Google einerseits sowie diversen Presseverlagen und der VG Media andererseits über den Umgang mit dem Leistungsschutzrecht des Presseverlegers. Esetleírás, B6-76/14, 2016. április 25., elérhető: <http://goo.gl/KhKf8h>.

²² *Bundeskartellamt*: Beschluss des Bundeskartellamts zum Streit um das Leistungsschutzrecht. Sajtóközlemény, 2015. szeptember 9., elérhető: <http://goo.gl/9rS5lu>.

*objektív indok.*²³ A Bundeskartellamt szerint ugyanis még egy erőfölényben lévő piaci szereplő sem köteles a versenyjogi szabályok alapján kockáztatni a potenciális veszteségek viselését, amennyiben a jogi helyzet bizonytalan. Ebből viszont kitűnik a versenyhatóság azon álláspontja is, miszerint a jelenleg is hatályos német szerzői jogi szabályozás bizonytalan helyzetet eredményezett.

A kiegészítő jog bevezetése heves vitákat váltott ki Németországban, és a hatálybalépése utáni fejleményekre tekintettel megállapítható, hogy nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. Egyrészt az intézkedés bizonyíthatóan releváns forgalom- és ezáltal bevételkieséseket okozott a sajtószolgáltatók oldalán,²⁴ hiszen ahogy az alábbiakban is kifejtésre kerül, az aggregátorszolgáltatások jelentős forgalmat terelnek a hírportálok irányába. A jogosultak jelentős része a kieső forgalom, és ezzel az elmaradó bevételek visszatérítése érdekében ingyenesen engedélyezte a Google-nak az általuk publikált cikkek felhasználását, ideértve a Springer Kiadót is, mely az eredeti kezdeményezés egyik zászlóvivője volt.²⁵ Továbbá a Max Planck Institut is éles kritikát fogalmazott meg hatástanulmányában a jogintézménnyel szemben, többek között a fentiekben kifejtett negatív utóhatások empirikus levezetésével.²⁶

I.2. Spanyolország kiegészítő jogi szabályozása

A kiegészítő jogot nemzeti jogába helyező második állam Spanyolország volt. A spanyol kiegészítő jogi szabályozást 2014. november 4. napján fogadták el, és 2015. január 1. napján

²³ Uo. német nyelven: „Im Kern dieser Debatte steht eigentlich nicht das Kartellrecht, sondern die Frage der Reichweite des Leistungsschutzrechts. Darüber haben vor allem die Zivilgerichte zu entscheiden. Die Grenzen des kartellrechtlich erlaubten Verhaltens waren in diesem Fall nicht übertreten. Wir gehen davon aus, dass eine Veränderung der Ergebnisliste durch Google, die über die reine Relevanz für die Suchanfrage hinausgeht, aufgrund der Marktstärke des Unternehmens eine sachliche Rechtfertigung erfordern würde. In diesem Fall war ein solcher Grund allerdings gegeben.”

²⁴ *Eleonora Rosati*: The German ‘Google Tax’ law: groovy or greedy? *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, 8. évf. 7. sz., 2013, p. 497.

²⁵ I. m. (9), p. 3; *Becker*: i. m. (17).

²⁶ Max Planck Institut für Immaterialgüter- und Wettbewerbsrecht: Stellungnahme zum Gesetzesentwurf für eine Ergänzung des Urheberrechtsgesetzes durch ein Leistungsschutzrecht für Verleger, 2012, elérhető: <http://goo.gl/Iva6vT>.

lépett hatályba²⁷ a spanyol szellemi alkotásokról egységesen szóló törvény²⁸ módosításaként, módosítva az idézés mint szabad felhasználási esetkör szabályozását.

A szabályozás a német jogintézményhez hasonlítva jelentős pontokon mutat egyezéseket: ugyanúgy egy kapcsolódó jogról van szó, amelyet közös jogkezelő szervezet útján lehet gyakorolni, szintén van szerepe a felhasználás kereskedelmi jellegének a díjfizetési igény szempontjából, és ugyancsak védelem alá helyez műnek nem minősülő oltalmi tárgyakat is.²⁹ A spanyol megoldás vizsgálata során azonban több eltérést is megfigyelhetünk. Így a spanyol szabályozás nem csupán a sajtótermékekre terjed ki, hanem a tartalmak jóval szélesebb körét és ezáltal más tárgyú aggregátorszolgáltatásokat is a kiegészítő jogi szabályozás hatálya

²⁷ A vizsgálat tárgyává tett angol nyelvű szöveg elérhető: <http://goo.gl/ZuEKBA>. Az eredeti, spanyol nyelvű előterjesztést l.: <http://goo.gl/nLMvwW>.

Artículo 32.2. La puesta a disposición del público por parte de prestadores de servicios electrónicos de agregación de contenidos de fragmentos no significativos de contenidos, divulgados en publicaciones periódicas o en sitios Web de actualización periódica y que tengan una finalidad informativa, de creación de opinión pública o de entretenimiento, no requerirá autorización, sin perjuicio del derecho del editor o, en su caso, de otros titulares de derechos a percibir una compensación equitativa. Este derecho será irrenunciable y se hará efectivo a través de las entidades de gestión de los derechos de propiedad intelectual. En cualquier caso, la puesta a disposición del público por terceros de cualquier imagen, obra fotográfica o mera fotografía divulgada en publicaciones periódicas o en sitios Web de actualización periódica estará sujeta a autorización.

Sin perjuicio de lo establecido en el párrafo anterior, la puesta a disposición del público por parte de prestadores de servicios que faciliten instrumentos de búsqueda de palabras aisladas incluidas en los contenidos referidos en el párrafo anterior no estará sujeta a autorización ni compensación equitativa siempre que tal puesta a disposición del público se produzca sin finalidad comercial propia y se realice estrictamente circunscrita a lo imprescindible para ofrecer resultados de búsqueda en respuesta a consultas previamente formuladas por un usuario al buscador y siempre que la puesta a disposición del público incluya un enlace a la página de origen de los contenidos.

Article 32.2. The making available to the public by electronic content aggregation service providers of non-significant fragments of aggregated content which are disclosed in periodic publications or on websites which are regularly updated, for the purposes of information, for creation of public opinion or entertainment, shall not require authorization, without prejudice to the editor's right, or if appropriate, other right holders to receive fair compensation. This right shall be unwaivable and will be given effect by means of intellectual property rights management entities. In all cases, the making available to the public by third parties of any image, photographic work or mere photograph disclosed in periodic publications or on websites that are regularly updated, shall be subject to authorization.

Without prejudice to that which is established by the preceding paragraph, the making available to the public by service providers that provide instruments to search for isolated words included in the content indicated in the preceding paragraph shall not be subject to authorization or fair compensation, provided that such making available to the public is produced without commercial purposes and is strictly circumscribed to that which is essential to offer search results in reply to queries previously made by a user on a search engine and provided that the making available to the public includes a link to the page from which the content originated.

²⁸ Ley N° 21/2014, de 4 de noviembre, por la que se modifica el texto refundido de la Ley de Propiedad Intelectual aprobado por Real Decreto Legislativo 1/1996, de 12 de abril, y la Ley 1/2000, de 7 de enero, de Enjuiciamiento Civil.

²⁹ Electronic content szemben a német press product megjelöléssel. L. még: CCIA: Spanish IP Proposal Targets U.S. Internet Firms. Background, 2014, p. 1–2.

alá von.³⁰ Emellett a jogszabály kifejezetten rögzíti, hogy a biztosított szomszédos jogról és az ezzel járó díjigényről lemondani nem lehet, megelőzve ezzel a német kiadók fentiekben ismertetett, ingyenes engedélyezésre vonatkozó gyakorlatához hasonló eseteket.³¹

A spanyol kiegészítő jog a német előképéhez hasonlóan sok vitát generált: a Google tiltakozás- és reakcióképpen még a hatálybalépés előtt, 2015 decemberében elérhetetlenné tette Google News szolgáltatását az országban.³² A NERA gazdasági elemző szervezet egy 88 oldalas hatástanulmányban foglalta össze a kiegészítő jog hatálybalépésének többnyire negatív következményeit, így például az online újságok elérési száma átlagosan 6%-al csökkent, míg a kisebb újságoknál ez a szám már 14% volt.³³

I.3. Kiegészítő jog az Európai Unió szintjén

1. Günther Oettinger, az Európai Unió digitális gazdaságért és társadalomért felelős biztos mára már a 2014. évben úgy nyilatkozott, hogy a szerzői művek interneten megvalósuló felhasználásának kompenzálására elképzelhetőnek tartja a Google – illetve más, hasonlóan jelentős online platformok – teherviselésbe való bevonását.³⁴

2015-ben – hivatkozva a minél teljesebb jogharmonizáció elérésére is³⁵ – a fenti kijelentés, kiemelve a spanyol kiegészítő jog bevezetését, már kifejezetten kiegészítő jogi szabályozásra konkretizálódva ismétlődött meg,³⁶ majd 2016-ban legalább két alkalommal is megerősített nyert.³⁷ Az Európai Bizottság a jogintézmény bevezetésére való hajlandóságát mutatja még az is, hogy a 2016. március 23. napján útjára indított, szomszédos jogokkal és panorámaszabadsággal kapcsolatos konzultációs kérdőív is tartalmaz ezzel, egészen konkrétan egy új szomszédos jog bevezetésével kapcsolatos kérdéseket,³⁸ egyértelműen a német és a spanyol

³⁰ *Raquel Xalabarder*: The Remunerated Statutory Limitation for News Aggregation and Search Engines Proposed by the Spanish Government – Its Compliance with International and EU Law. IN3 Working Paper Series, 2014, p. 7, elérhető: <http://goo.gl/IIRoqm>.

³¹ *Vesterdorf*: i. m. (11), p. 3.

³² *Tóth Andrea*: A linkelés jelene és jövője az Egyesült Államok és az Európai Unió joggyakorlata alapján. Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle, 11. (121.) évf. 1. sz., 2016. február, p. 77.

³³ *Pedro Posada de la Concha, Alberto Gutiérrez García, Hugo Hernández Cobos*: Impacto del Nuevo Artículo 32.2 de la Ley de Propiedad Intelectual – Informe para la Asociación Española de Editoriales de Publicaciones Periódicas. NERA, 2015, p. 9, elérhető: <http://goo.gl/lkl84d>; *Joe Mullin*: New study shows Spain's "Google tax" has been a disaster for publishers. ArsTechnica.com, 2015. július 30., elérhető: <http://goo.gl/QdXbWw>.

³⁴ *Harro ten Wolde*: EU's Oettinger mulls levy on Google. Reuters.com, 2014. október 28., elérhető: <http://goo.gl/N9ANwa>.

³⁵ *Sebastian Hauns*: Enforcement vs. access: wrestling with intellectual property on the internet. Internet Policy Review, 2. évf. 2. sz., 2013, p. 4, elérhető: <http://goo.gl/JVbTq>.

³⁶ *Glyn Moody*: EU Commissioner says he's still open to a "Google tax" on snippets. ArsTechnica.co.uk, 2015. július 15., elérhető: <http://goo.gl/VrX6rt>.

³⁷ *David Meyer*: EU Lawmakers Are Still Considering This Failed Copyright Idea. Fortune.com, 2016. március 24., elérhető: <http://goo.gl/rWKPW1>; *Catherine Stupp*: Fight over 'Google tax' brews ahead of autumn copyright proposal. EurActive.com, 2016. április 7., elérhető: <http://goo.gl/xoFnHJ>.

³⁸ A kérdőív elérhető: <https://goo.gl/xZxgVC>.

kiegészítő jogi szabályozásra utalva. A legfrissebb fejleményként pedig felmerült, hogy a 2016 szeptemberére tervezett szerzői jogi reformtervezetnek már akár részét is képezhetné egy uniós kiegészítő jogi szabályozás.³⁹

A fentiekből látható, hogy a kiegészítő jog bevezetése – akkor még csak gondolati szinten – már ebben az időben megfogalmazódott az Európai Bizottság előtt. A fent hivatkozott sajtóforrások általánosan ellenséges hangvétele vagy a számos kiadó (mint a The European, a Spiil vagy a Denny) által megfogalmazott, a jogintézmény ellen tiltakozó nyílt levél⁴⁰ – pontosabban az azokból következő, a jogintézménnyel kapcsolatos társadalmi támogatottság hiánya – könnyen az ACTA nemzetközi egyezmény⁴¹ gyászos pályájára állíthatja a kiegészítő joggal kapcsolatos elképzeléseket, törekvéseket. Emellett egy ilyen intézkedés ellentétesnek látszana a Bizottság „*License for Europe*” elnevezésű kezdeményezésének 6. pontjával is, amely szerint a résztvevők elköteleződtek amellett, hogy megfelelően tájékoztatják a végfelhasználókat a tartalmak felhasználhatóságával kapcsolatban, illetve általánosságban növelik a felhasználók közreműködését az online sajtó világában.⁴²

Ugyancsak megemlíthető az Európai Bizottság *Digital Single Market* (digitális egységes piac, a továbbiakban: DSM-) stratégiája,⁴³ amely bár kifejezetten nem beszél a hírekkel kapcsolatos szerzői jogi kérdésekről, de a kitűzött célokat pontosító kapcsolódó anyagok⁴⁴ már tesznek említést a híraggregátorokról, illetve az online elérhető tartalmakkal kapcsolatos szerzői kompenzációról. A stratégia szól továbbá a keresőmotorok egyre inkább központi szerepéről, illetve arról, hogy adott esetben piacralépési akadályt is képezhetnek pl. a kis- és középvállalkozások számára. Ezt látszik alátámasztani, hogy a Bizottság felmérése szerint az európai embereknek csupán 22%-a bíz meg a keresőmotorok mögött álló társaságokban.⁴⁵

A Bizottság a DSM-stratégiában foglalt célkitűzések megvalósításáról szóló, 2015. december 9-én napvilágot látott sajtóközleménye⁴⁶ szintén említést tesz arról, hogy a híragg-

³⁹ *Juliette Garside*: EU proposals could see news publishers paid by Google and Facebook. The Guardian, 2016. augusztus 25., elérhető: <https://goo.gl/psClyL>.

⁴⁰ Elérhető: <http://goo.gl/zpKQpA>.

⁴¹ Anti-Counterfeiting Trade Agreement. Célja a jogérvényesítési eszköztár szélesítése volt a fejlődő országokban, de – többek között – a rossz kommunikáció miatt az egyezmény megbukott. L. *Ujhelyi Dávid*: Válságjelek és megoldásaik a digitális szerzői jogban. *Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle*, 8. (118.) évf. 6. sz., 2013, p. 88–90.

⁴² European Commission: Licences for Europe – Ten pledges to bring more content online. 2013, elérhető: <http://goo.gl/KGQERD>.

⁴³ European Commission: A Digital Single Market Strategy for Europe. COM(2015) 192 final, elérhető: <http://goo.gl/3nZ1Ti>.

⁴⁴ European Commission: Creating a Digital Single Market – Bringing down barriers to unlock online opportunities. Factsheet, 2016. április 8., elérhető: <http://goo.gl/L9zkWz>.

⁴⁵ COM(2015) 192 final, p. 11, 13.

⁴⁶ European Commission: Commission takes first steps to broaden access to online content and outlines its vision to modernise EU copyright rules. Sajtóközlemény, 2015. december 9., elérhető: <http://goo.gl/B8mqQd>.

regátorok szerepét szükséges alaposabban is megvizsgálni, illetve leszögezni, hogy a linkelés „megadóztatása” a továbbiakban sem szerepel a kitűzött célok listáján.

Több más, az Európai Unió szerzői jogi reformját érintő dokumentum mellett 2016. augusztus 31. napján kiszivárgott⁴⁷ a DSM-irányelv tervezete is. A nyilvánosságra került tervezet⁴⁸ (32)–(36) preambulumbekzdése a sajtónak az információ közvetítésében betöltött kiemelt szerepének elismerése után – jelen tanulmány bevezető fejezetéhez hasonlóan – megállapítja, hogy a nyomtatott sajtóról való digitális átállítás komoly terheket rótt az iparág szereplőire. A tervezet szerint a kialakult helyzet orvosolható egy új szomszédos jogi jogintézmény bevezetésével, amely a kiadók számára kizárólagos jogot biztosít a cikkek online környezetben való többszörözésére és nyilvánossághoz közvetítésére. A (34) preambulumbekzdés szerint a tudományos és akadémiai folyóiratok nem tartoznak az új kapcsolódó jog hatálya alá, akárcsak a hírek és az azok alapját képező tények, amelyek nem kifejeződése a szerző szellemi alkotótevékenységének (*not constitute the expression of the intellectual creation of their authors*), vagyis nem bírnak egyéni-eredeti jelleggel. A megadott jogok az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szó 2001/29/EK irányelvben (Infosoc-irányelv) rögzített jogokhoz igazodnak, és nem érintik a szerzők és kapcsolódó jogi jogosultak egyéb jogait.

Az új szomszédos jogi jogintézményt az irányelvtervezet 11. cikke tartalmazza.⁴⁹ Az uniós kiegészítő jog – összhangban a preambulumbekzdésekben foglaltakkal – biztosítja a kiadók számára a többszörözés és a nyilvánossághoz közvetítés azon formájához kapcsolódó kizárólagos jogot, amelynek során a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhatják meg (*on-demand hozzáférés*). A cikk második bekezdése külön hangsúlyozza, hogy az új szabályozás nem érinti a szerzők és kapcsolódó jogi jogosultak egyéb jogait, a harmadik cikk pedig kiemeli, hogy az Infosoc-irányelv 5. és 8. cikkét (kivételek és korlátozások; szankciók és jogorvoslatok) ezen új jogintézmény tekintetében is alkalmazni kell. Ami igazán figyelemre méltó, hogy a negyedik bekezdés értelmében a jog a kiadókat az első nyilvánosságra hozataltól – a tervezet szóhasználata szerint publikációtól – számított húsz éven keresztül illeti meg, ami a német kiegészítő jogi szabályzás egyéves védelmi idejéhez mérten szélsőséges intervallumnak tűnik.

Végül 2016. szeptember 14. napján hivatalosan is nyilvánosságra került a DSM-irányelv tervezete.⁵⁰ Az anyag kiegészítő jogra vonatkozó részei szinte változtatás nélkül kerültek átemelésre a kiszivárgott verzióból, így a bevezető részben ugyancsak említésre kerültek

⁴⁷ The IPKat: Here's draft Directive on copyright in the Digital Single Market. 2016. augusztus 31., elérhető: <http://goo.gl/zNRC2z>.

⁴⁸ A nyilvánosságra került tervezet elérhető: <https://goo.gl/eEiYtj>.

⁴⁹ A tervezet 11. cikk (1) bekezdése szerint: „Member States shall provide publishers of news publications with the rights provided for in Articles 2 and 3(2) of Directive 2001/29/EC for the online use of their news publications.”

⁵⁰ European Commission: Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on copyright in the Digital Single Market. COM(2016) 593 final, 2016. szeptember 14., elérhető: <https://goo.gl/623dyF>.

általánosságban a sajtó számára a digitális átállás által okozott nehézségek, a kiadók alku-pozíciójának erősítése és az arányosság követelményének való megfelelés, illetve az, hogy az új kapcsolódó jog az egyensúly követelményét szem előtt tartva csupán korlátozottan érinti a vállalkozás, az információhoz jutás és a véleménynyilvánítás szabadságát. A (31)–(35) preambulumbekzdés a kiszivárgott tervezet (32)–(36) preambulumbekzdésével összhangban szól a fentiekben kifejtettek szerint, a 11. cikk, és így az új jogintézmény, pedig ugyancsak módosítás nélkül került beépítésre.

Az Európai Bizottság végül szintén 2016. szeptember 14-én, sajtóközleményben⁵¹ erősítette meg az új jogintézmény bevezetésével kapcsolatos, a fentiekben már kifejtett érveit és céljait.

2. A fentiek fényében különösen indokolt említést tenni az Európai Unió Bíróságának a kiegészítő jog megítélése kapcsán releváns esetjogáról. A linkelés európai uniós – és ezáltal hazai – megítélésének egyik jelenlegi sarokpontja a sokak által vitatott *Svensson-döntés*.⁵² Az Európai Unió Bírósága az Infosoc-irányelv 3. cikk 1) bekezdésének értelmezése kapcsán mondta ki, hogy a nyilvánossághoz közvetítés felhasználásának megvalósulásához *új nyilvánosságra* van szükség, így ha egy tartalom már a korábbiakban mindenki számára elérhető volt az interneten, akkor a további linkelés nem valósít meg nyilvánossághoz közvetítést.⁵³ A linkelés – mint az internet működésének alappillére – védelmében való fellépés gondolata alapvetően üdvözlendő, de a Bíróság az esetben⁵⁴ született döntése figyelmen kívül hagyja az irányadó nemzetközi jogi egyezményeket,⁵⁵ és lényegében új jogot alkotva korlátoz egy felhasználási módot.⁵⁶

A linkelés uniós jogi megítélésével kapcsolatban legutóbb az Európai Unió Bírósága a *GS Media*-ügyben hozott döntést.⁵⁷ A Bíróság ezúttal tovább cizellálta az új nyilvánossággal kapcsolatban a korábbiakban tett megállapításait. Eszerint a linkelés abban az esetben nem jogsértő, ha *a) a linkelő „nem tudott vagy nem tudhatott e műveknek a másik internetes oldalon történt közzétételének jogellenes mivoltáról”, vagy pedig b) nem áll fenn az új nyilván-*

⁵¹ European Commission: State of the Union 2016 – Commission proposes modern EU copyright rules for European culture to flourish and circulate. Sajtóközlemény, 2016. szeptember 14., elérhető: <https://goo.gl/aeCqGX>.

⁵² C-466/12. *Svensson v. Retriever Sverige AB*, elérhető: <http://goo.gl/SpD6Ls>. Hasonló gondolatokat fogalmaz meg a C-348/13. sz. *BestWater International GmbH v. Michael Mebes-döntés*, elérhető: <http://goo.gl/ydqSVU>.

⁵³ *Mezei Péter*: A linkelés szerzői jogi vonatkozásai – négyszögletes dugó a hatszögű lyukba? Infokommunikáció és Jog, 12. évf. 61. sz., 2015, p. 31–32.

⁵⁴ L. még: *Eleonora Rosati*: Copyright in the EU: In Search of (In)Flexibilities. *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, Forthcoming, 2014, p. 7, elérhető: <http://goo.gl/xFBDk2>.

⁵⁵ L. még: *Ficsor Mihály*: *Svensson*: honest attempt at establishing due balance concerning the use of hyperlinks – spoiled by the erroneous “new public” theory. *Copyright See-Saw*, 2014, elérhető: <http://goo.gl/mcnl6Z>.

⁵⁶ *Mezei*: i. m. (53), p. 35.

⁵⁷ C-160/15. *GS Media BV v Sanoma Media Netherlands BV*, elérhető: <http://goo.gl/9UjpHx>.

nosság, de a jogosult engedélyével megelőzőleg elérhetővé tették a nyilvánosság számára a művet egy másik internetes oldalon. Ellenben a linkelés jogsértőnek fog minősülni, ha teljesül az új nyilvánosság követelménye, de *a*) a linkeket hasznoszerzési célból helyezték el; *b*) a link műszaki intézkedéseknek a megkerülését szolgálja; illetve ha *c*) a felhasználó tudta vagy tudnia kellett, hogy az általa alkalmazott link az interneten jogellenesen közzétett műhöz nyújt hozzáférést. A Bíróság összefoglaló olvasatában tehát az Infosoc-irányelv 3. cikkének (1) bekezdését annak fényében kell értelmezni, hogy „*e linkeket olyan személy helyezte-e el hasznoszerzési cél nélkül, aki nem tudott vagy nem tudhatott e műveknek a másik internetes oldalon történt közzétételének jogellenes mivoltáról, vagy épp ellenkezőleg, e linkeket hasznoszerzési célból helyezték el, amely esetben azt kell vélelmezni, hogy erről e személynek tudomása volt.*”⁵⁸ Így bár maga az érvelés észszerűnek hangzik, a Bíróság lényegében mégis visszalép a szellemi alkotások jogában is ismert, elismert és alkalmazott objektív felelősség kategóriájától, amelyre ismételten kétséges, hogy rendelkezik-e megfelelő felhatalmazással.⁵⁹

A Svensson-döntés emellett más szempontból is releváns lehet. Az ügyben kérdést előterjesztő bíróság ugyanis negyedik kérdésében arra keresett választ, hogy az Infosoc-irányelv már említett szakaszát úgy kell-e értelmezni, hogy az uniós jogba ütközik, ha egy tagállam a nyilvánossághoz közvetítés fogalmát az irányelvben lefektetettektől szélesebb körben határozza meg. A Bíróság álláspontja szerint az Infosoc-irányelv (1), (6) és (7) preambulumbekkezdését alapul véve az irányelv célja többek között az egyes tagállamok szerzői joga által biztosított védelem közötti különbségek és bizonytalanságok feloldása, így az uniós jogba ütközik, és a kérdéses rendelkezés nem értelmezhető úgy, hogy a tagállamok a nyilvánossághoz közvetítés jogának szélesebb meghatározásával új felhasználási módokat és jogosulti kört vesznek oltalom alá.⁶⁰

Ezzel részben összecsengően a Reprobel-ügyben,⁶¹ az Infosoc-irányelv 2. cikkének értelmezése kapcsán mondta ki a Bíróság, hogy a kiadók nem szerepelnek a kizárólagos többszörözési jog jogosultjaiként az irányelvben, a jogosulti kör tagállami, egyoldalú kiterjesztése pedig az uniós jogba ütközik.

A fenti bekezdésekben foglaltakra tekintettel pedig levonható egyrészt az a következtetés, hogy a kiszivárgott DSM-irányelvtervezetben foglalt kiegészítő jog – tekintettel az Európai Unió Bíróságának linkeléssel kapcsolatban többször is megerősített álláspontjára – valószínűleg nem lenne konform az Infosoc-irányelvben foglalt nyilvánossághoz közvetítési jog értelmezésével, tekintettel arra, hogy a megcélzott aggregátorszolgáltatások jellemzően nem új nyilvánossághoz közvetítik a jogosult engedélyével már nyilvánosságra került tartalmakat.

⁵⁸ C-160/15. GS Media 48–56. bekezdés.

⁵⁹ Mezei Péter: GS Media ügy – akkor most hogyan is szabad linkelni? Szerzői jog a XXI. században, blogbejegyzés, 2016. szeptember 19., elérhető: <https://goo.gl/sU6mYw>.

⁶⁰ C-466/12. Svensson 33–37. bekezdés.

⁶¹ C-572/13. Hewlett-Packard Belgium SPRL v. Reprobel SCRL, elérhető: <http://goo.gl/cJHbyZ>.

Másrésről megállapítható, hogy az uniós nyilvánossághoz közvetítés mint kizárólagos jog hatálya az Infosoc-irányelv 3. cikk (1) bekezdésében foglaltakon túl nem terjeszthető ki, továbbá az 2. és 4. cikkben szereplő jogosultak zárt kört, egyfajta *numerus clausus*-t alkotnak, így az irányelv nem teszi lehetővé, hogy a nemzeti jogalkotás új jogosultakat kreáljon.⁶² Mindez pedig feltehetően uniós jogi akadályát képezne egy kiegészítő jogi szabályozás bevezetésének, a kiadók jogosulti státuszba való emelésének, illetve uniós jogba ütközővé teheti a jelenleg hatályban lévő, német és spanyol jogszabályi rendelkezéseket is.⁶³

A teljesség kedvéért ugyanakkor szükséges említést tenni arról, hogy a C More-ügyben,⁶⁴ a bérleti jogról és a haszonkölcsönzési jogról, valamint a szellemi tulajdon területén a szerzői joggal szomszédos bizonyos jogokról szóló 2006/115/EK-irányelv értelmezése kapcsán az Európai Unió Bírósága kimondta, hogy az irányelv „*elismeri a tagállamok számára annak lehetőségét, hogy az ezen irányelv 8. cikkének (3) bekezdése szerint előírtnál szélesebb körű védelmet nyújtsanak a műsorsugárzó szervezetek sugárzott műsorainak sugárzása és a nyilvánossághoz közvetítése tekintetében, mint amelyet az említett irányelv 8. cikkének (3) bekezdésével összhangban létre kell hozni.*”⁶⁵ A Bíróság ezen álláspontja viszont ellentmondani látszik a Svensson-ügyben a nyilvánossághoz közvetítés kapcsán már kifejtetteknek.

II. Kiegészítő jog szerzői jogi szemszögből

II.1. Magyar megközelítés

A technológiaspecifikus szerzői jogi kérdések megítélésekor elengedhetetlen a vizsgálat tárgyává tett folyamatok, ezúttal a Google News, illetve más híraggregátorok tevékenységének részletes, a működésüket a pontos jogi elemzés érdekében a megfelelő mélységig feltáró bemutatása.

A Google News szolgáltatás röviden összefoglalva hírekre, a híreket feldolgozó cikkekre⁶⁶ mutató linkeket gyűjt össze – egy ún. *scraping* algoritmus segítségével –,⁶⁷ illetve tematikus alapon rendszerezi azokat, amit a hírek első pár mondatából összeállított rövid részlettel, illetve általában az eredeti cikkből vett képpel egészít ki.⁶⁸

⁶² Rosati: i. m. (5), p. 577.

⁶³ Habár a jelen tanulmány szerzőinek ezen sorok írásakor nincs arról tudomásuk, hogy a német és spanyol ancillary rightra vonatkozó szabályozásokat az uniós jogba való ütközés miatt támadták volna meg bármely uniós fórum előtt.

⁶⁴ C-279/13. C More Entertainment AB v. Linus Sandberg, elérhető: <http://goo.gl/tTGZ06>.

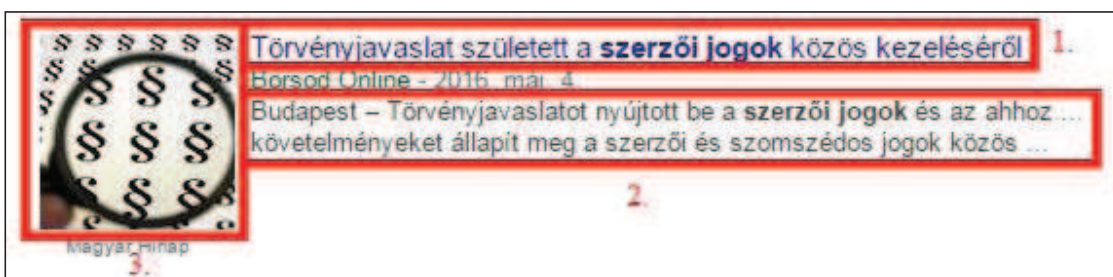
⁶⁵ I. m. (64), 35–36. bekezdés.

⁶⁶ A hírek szerzői jogi megítélésével kapcsolatban l. a Szerzői Jogi Szakértő Testület-25/2000 sz. állásfoglalását.

⁶⁷ Alexander Weaver: Aggravated with Aggregators: Can International Copyright Law Help Save the News Room? Emory International Law Review, 26. évf. 2. sz., 2013, p. 1163, elérhető: <http://goo.gl/d66D8>.

⁶⁸ Joan Calzada, Guillem Ordonez: Competition in the News Industry: Fighting Aggregators with Versions and Links. NET Institute, Working Paper, No. 12–22, 2012, p. 1, elérhető: <http://goo.gl/xsxS6Y>.

Ezek alapján egy keresési találat szerzői jogi szempontból három fő részből áll. Egyrésztől adott egy link, ami az eredeti hír forrására mutat, és rendszerint a cikk címeként jelenik meg (a lenti ábra 1. pontja), másodsorban az ún. *snippet* vagy *excerpt*, ami szerzői jogi szempontból egy rövid idézet a találat mögött álló szerzői műből (2. pont), végül egy kép, ami szintén az eredeti cikkből került átemelésre (3. pont). Ehhez kapcsolódóan érdekes jelenség, hogy a hatályos kiegészítő jogi szabályozások közül a német megoldás a linkelés, nyilvánossághoz közvetítés elemből kiindulva építette fel a kapcsolódó jogi szabályozást, míg a spanyol példa az idézés kivétele alóli kivételként közelítette meg a problémát.

Találat a Google Hírek keresőjében

1. Tisztán a magyar szabályozást alapul véve a linkelés – estünkben egyébként mély vagy *deep link* –⁶⁹ a nyilvánossághoz közvetítés a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Sztj.) 26. § (8) bekezdésében található egyedi lehívásra történő hozzáférhetővé tétel formáját valósíthatja meg. Emellett ha a mű – esetünkben a cikk – címe az Sztj. 16. § (2) bekezdése alapján maga is egyéni-eredeti jellegű, sajátos, akkor annak felhasználásához a szerző engedélyére van szükség. A Szerzői Jogi Szakértő Testület 22/2012 számú, kapcsolódó szakvéleményében kimondta, hogy nem minden cím élvez szerzői jogi védelmet, hanem az oltalom megszerzéséhez az egyéni-eredeti jelleg egy speciális válfajával kell rendelkeznie: „A védelemre érdemességet a 'sajátos' jelző fejezi ki, amely leképezi a címre az egész mű védelme feltételét jelentő egyéni-eredeti jelleget”⁷⁰ A testület SZJSZT-25/2010 sz. szakvéleményében ugyancsak leszögezi, „hogy a cím ritkán felel meg az egyéni, eredeti gondolat kifejtés ismérvének. Ezért a szerzői jog eme általános feltétele helyébe a mű ... 'sajátos' voltának követelménye lép. Ez a szűkítő, korlátozó feltétel azt is jelzi, hogy a védelemképes kifejezések körét nem lehet kiterjesztően értelmezni, ezt az SZJSZT gyakorlata és a bírói gyakorlat is igazolja.”⁷¹ Továbbá az SZJSZT-6/2005 számú szakvélemény egy sajtókiadvánnyal kapcsolatban megállapítja, hogy „Ezek a címek leíró jellegűek, s nem tekinthetők egyéni, eredeti jellegűnek; a kiadvány tartalmából egyszerűen ez a cím – annak a fent említett

⁶⁹ Tóth: i. m. (32), p. 63.

⁷⁰ SZJSZT-22/2010 sz. szakvélemény, p. 3, elérhető: <https://goo.gl/56yQtd>.

⁷¹ SZJSZT-25/2010 sz. szakvélemény, p. 2, elérhető: <https://goo.gl/SsQPO9>.

valamelyik változata – következnek.”⁷² A külföldi források jelentős része ezzel párhuzamosan hangsúlyozza, hogy mivel a sajtótermékek címei jellemzően valamilyen tényközlésen alapulnak, ezért vagy nem, vagy pedig igen ritkán lehet arra a következtetés jutni, hogy azok szerzői jogi védelmet élveznek.⁷³ Így például a fenti ábrában található cikk címe, miszerint „törvényjavaslat született a szerzői jogok közös kezeléséről” feltehetően nem tartalmaz olyan egyéni-eredeti tartalmat, ami alapján megtagadható lenne annak további felhasználása.⁷⁴

2. A cikkekből kiragadott rövid részletek vagy *snippetek* vélhetően minden további nélkül az Szjt. 34. § (1) bekezdésében foglalt idézés szabad felhasználási esetkörébe tartoznak, ha egyáltalán szerzői jogi szempontból releváns felhasználásról beszélünk. A Google ugyanis – ahogy az a fenti ábrán is látható – igyekszik nyolc-nyolc szóban maximalizálni a snippetekben megjelenő idézetek terjedelmét, ez pedig gyakran olyan mondatrövidékek kiemelését jelenti, amelyek nem feltétlenül bírnak önmagukban egyéni-eredeti jelleggel,⁷⁵ átvételük nem feltétlenül számít szerzői jogi szempontból releváns felhasználásnak. A fenti ábrán az is látszik, hogy az átvétel egyébként megfelel az idézés nemzetközi követelményeinek,⁷⁶ így terjedelme indokolt, hű az eredeti műhöz, és tartalmazza a forrás és a jogosult megjelölését is. A spanyol szabályozás feltehetően emiatt határozza meg a kiegészítő jog jogintézményét az idézés szabad felhasználása alóli kivételként, lehetőséget teremtve egy egyébként engedélyezés és díjfizetés nélkül gyakorolható felhasználás díjkötelessé tételére.

3. A szerzői jogi megítélés leginkább bizonytalan pontja a keresési eredmények mellett megjelenő, az eredeti cikkekből átemelt képek, fotóművészeti alkotások kérdése. Annyi mindenesetre biztosan kijelenthető, hogy az Szjt. 67. § (5) bekezdése alapján képeket idézni nem lehet, de a híraggregátor-szolgáltatásokkal foglalkozó, általunk vizsgálat tárgyává tett tanulmányok nem foglalkoznak a kérdéssel. A keresési találatok mellett megjelenő képek kivétel nélkül kicsinyített, képes linkek – emellett pedig nem az egész kép, hanem annak egy része kerül átvételre –, így a probléma feloldását feltehetően az adja, hogy az ún. *thumbnailekkel*⁷⁷ esnek egy tekintet alá a jogi megítélés szempontjából.

⁷² SZJSZT-6/2005 sz. szakvélemény, p. 5, elérhető: <https://goo.gl/3q19Li>.

⁷³ Kimberly Isbell: The Rise of the News Aggregator: Legal Implications and Best Practices. The Berkman Center for Internet & Society Research Publication, 2010. 10. sz., p. 8.

⁷⁴ L. még az SZJSZT-15/2013, -25/2010, -22/2010, -11/2011. és -13/2003 sz. szakvéleményét.

⁷⁵ Mihajlo Babovic: The Emperor's New Digital Clothes – The Illusion of Copyright Rights in Social Media. Cybaris Intellectual Property Law Review, 6. évf. 138. sz., 2015, p. 147.

⁷⁶ L. pl. a Berni Unió Egylemény 10. cikk (1) és (3) bekezdését.

⁷⁷ Hepp Nóra: Keresőmotor. Egy újabb eset a szerzői jog szabályozásán felül? Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle, 4. (114.) évf. 2. sz., 2009, p. 64–67, elérhető: <http://goo.gl/Zm2LP2>; Eugene Goryunov: All Rights Reserved: Does Google's 'Image Search' Infringe Vested Exclusive Rights Granted Under the Copyright Law? John Marshall Law Review, 41. évf. 2. sz., 2008, elérhető: <http://goo.gl/YYtdrB>.

4. Ezen túlmenően fontos kiemelni, hogy a híraggregátor-szolgáltatások több típusa és a típusok több csoportosítása is ismert a jogirodalomban. A legelterjedtebb csoportosítás alapján megkülönböztethetünk *a)* a Google News-hoz hasonló, híreket összegyűjtő és linkelés útján közzétevő *feed*-aggregátorokat, *b)* azonos tevékenységet a hírek meghatározott körében végző *speciality*-aggregátorokat, *c)* kifejezetten blogok tartalmait gyűjtő *blog*aggregátorokat és *d)* végfelhasználók által üzemeltetett *user*aggregátorokat.⁷⁸ Am ezen csoportosítás lényegében azonos tevékenység különböző változatait tömöríti, a minősítés szempontjából – különösen az első három tekintetében – nem mutatható ki releváns különbség.

Ennek okán sokkal célravezetőbb egy másik csoportosítást alapul venni, ami szerint a híraggregátoroknak két nagy köre különíthető el egymástól, egyrésztől amelyek egy algoritmus segítségével tematizáltak vagy anélkül híreket gyűjtenek össze, és egy honlapon linkek és excerppek segítségével – ingyenesen vagy jellemzően reklámbevételek útján haszonszerzés végett – közzéteszik azokat, illetve azok, amelyek szintén híreket gyűjtenek, de azokat hozzáadott tartalommal vagy anélkül, visszerhesen juttatják el email formájában előfizetőik számára.⁷⁹ Az utóbbi eset szerzői jogi minősítése teljesen más, hiszen nem linkek útján történik a nyilvánossághoz közvetítés, és nem rövid részletek kerülnek közzétételre a szerzői művekből, hanem az aggregátortársaság e-mail útján többszörözi, esetleg átdolgozza és közvetíti a cikkek teljes tartalmát.⁸⁰ Ebben az esetben egyértelműen beazonosítható, engedély és díjköteles szerzői jogi felhasználásokról van szó, nyilvánvalóan ezért nem erre az aggregátortevékenységre került kidolgozásra a kiegészítő jog intézménye.

5. A hatályban lévő kiegészítő jogra vonatkozó szabályozások a jogintézményt egységesen kapcsolódó jogként kezelik. Felmerül ugyanakkor a kérdés, hogy a jogintézmény miért nem nevesített szerzői jogként került kialakításra – adott esetben erre is lett volna lehetőség –, hanem szomszédos jogként. A fentiekben kifejtettek fényében erre elsősorban azért volt szükség, mivel a jogalkotók jellemzően szerzői jogi szempontból irreleváns vagy szabad felhasználásnak minősülő felhasználásokat kívántak szerzőijog-szerű védelemben részesíteni. A tisztán szerzői jogi védelem megalkotása esetében a szerzői mű fogalma nem lett volna megfelelő jogalap tehát a sajtótermékhez, azok részeihez, címeihez kapcsolódó díjigények érvényesítésére, míg a kapcsolódó jogok a szerzői joghoz hasonló, de az egyéni-eredeti jelleget meg nem kívánó természete sokkal alkalmasabb táptalajnak mutatkozik az elérni kívánt cél megvalósítására. Így a híraggregátor-szolgáltatás során megvalósuló felhasználások

⁷⁸ Robert G. Larson: Online News Aggregators, Copyright and the Hot News Doctrine. UB Journal of Media Law & Ethics, 4. évf. 1–2. sz., 2014, p. 95.

⁷⁹ Greenberg: i. m. (2), p. 103.

⁸⁰ Hasonló, bár bizonyos pontokon eltérő ügyben született döntés az Európai Bíróság előtt az Infopaq v. Danske Dagblades Forening (C-5/08.)-ügyben. Ott napilapok cikkei digitalizáltak, dolgozták át és küldték ki az előfizetőknek. Elérhető: <http://goo.gl/TcVVXx>. Szintén idevág az Európai Unió Bíróságának Public Relations Consultants Association v Newspaper Licensing Agency (Meltwater - C-360/13.)-ügyben hozott döntése, elérhető: <http://goo.gl/WWGuqs>.

abban az esetben is díjigényt fognak keletkeztetni a jogosultak oldalán, ha a hír vagy cikk egyébként nem bír egyéni-eredeti jelleggel, nem felel meg a szerzői mű feltételeinek.⁸¹ A jogosult – tekintettel arra, hogy a kiegészítő jogi igényeket a jogintézményt már alkalmazó két ország közös jogkezelés útján tette érvényesíthetővé – ezen megoldás keretei között engedélyezési jogkörrel nem rendelkezik, de a díjigény ettől függetlenül megilleti. Ugyanakkor felmerülhet, hogy mennyire felel meg a szerzői jog céljának, logikájának, ha a kapcsolódó jogok jogosultjai számára olyan jogokat biztosítunk, amelyek más jogosultakat egyéni-eredeti jelleg hiányában nem illetnek meg.

II.2. A kiegészítő jog a Berni Unió Egylemény tükrében

Röviden szükséges megemlíteni, hogy az irodalmi és művészeti művek védelméről szóló Berni Unió Egylemény⁸² (a továbbiakban: BUE) mely szakaszai relevánsak a kiegészítő jog megítélésakor, illetve azok alapján hogyan minősíthető a jogintézmény.

Mindenekelőtt fontos kiemelni a BUE 2. cikk (8) bekezdését, amely szerint – összhangban az Szjt. 1. § (5) bekezdésével – a szerzői jogi védelem nem terjed ki az egyszerű, sajtóközlemény jellegű napi hírekre, a sajtótermékek közleményeinek alapjául szolgáló tényekre vagy a napi hírekre. Ebből fakadóan a kiegészítő jogi szabályozás által oltalom alá vett tartalmak egy része a szerzői jogi jogforrások által a védelem alól kifejezetten kivett tény vagy hír.

Továbbá le kell szögezni, hogy a kiegészítő jogi szabályozások ellentétben állhatnak a BUE 10. cikk (1) bekezdésével, amely lehetővé teszi a már jogszerűen nyilvánosságra hozott művekből történő, indokolt terjedelmű, a bevett szokásoknak megfelelő idézést, ideértve a periodikákból való idézést is.

A kapcsolódó jogi jogintézmények ugyanakkor a BUE fenti szakaszaiban foglalt, a sajtóközleményekkel kapcsolatos megközelítéssel ellentétes hangvételűek, hiszen szerzőijogszerű oltalmat biztosítanak olyan felhasználásoknak is, amelyek jellemzően nem tartoznak a szerző engedélyezési jogkörébe, vagy olyan tartalmak – vagy a tartalmak részei – vonatkozásában, amelyek nem merítik ki a szerzői mű fogalmát. Továbbá – különösen a spanyol szabályozás – a szerzői jogi oltalmat élvező oltalmi tárgyak és releváns felhasználások tekintetében figyelmen kívül hagyja az idézés évtizedek alatt kialakult kereteit, és részben ellehetetleníti a szabad felhasználási esetkör gyakorlását, kiüresíti annak tartalmát. Mindezek alapján a jogintézmény feltehetően ellentétben áll a Berni Unió Egyleményben lefektetett jogokkal és szerzői jogi korlátokkal.⁸³

⁸¹ A filmalkotások tekintetében l. az SZJSZT-08/2002 sz. szakvéleményt.

⁸² Az egyezmény vizsgálat tárgyává tett szövege elérhető: <http://goo.gl/VyswHS>.

⁸³ A WIPO Copyright Treaty nem tartalmaz ettől eltérő rendelkezéseket.

II.3. Hot News Misappropriation – az Egyesült Államok kiegészítő joga

A szellemi alkotásokhoz hasonló védelmet biztosító Hot News Misappropriation doktrína az 1918-as *International News Service v. Associated Press*-esetben⁸⁴ került kidolgozásra.⁸⁵ A második világháború során a német szimpatizáns Associated Press-t a brit hírügynökségek nem látták el a működéséhez szükséges sajtóközleményekkel, így versenytársától, az International News Service társaságtól vett át és közölte le híreket. Az eljáró bíróság a felhasználást – tekintettel arra, hogy a peres felek versenytársak voltak, és az alperes a híreket még azok megtérülése előtt átvette – jogellenesnek minősítette.⁸⁶

A doktrína modern változata a *National Basketball Association v. Motorola, Inc.*-esetben⁸⁷ került kimunkálásra. Az ügyben alperes a felperes által szervezett kosárlabda-mérkőzések eredményeit továbbította az általa üzemeltetett személyhívó eszközökre⁸⁸ (ún. „csipogó”). A bíróság öt szempontot dolgozott ki arra nézve, hogy mely, a hírek utánközlésével kapcsolatos tevékenység minősül jogellenesnek. Így amennyiben 1. a felperes ellenérték fejében adatokat, híreket gyűjt, 2. a gyűjtés tárgyát képező adat időérzékeny (*time sensitive*), 3. az alperes ezt ellenérték nélkül használja fel (*free riding*), 4. a felperes és az alperes versenytársak és 5. az alperes tevékenysége csökkenti a felperes tevékenységének piacképességét, ösztönzőerejét, megtérülési valószínűségét, a felhasználás jogellenes.⁸⁹ Az eljáró bíróság végül úgy határozott, hogy az alperes tevékenysége a fent ismertetett öt szempont figyelembevételével és mérlegelésével nem volt jogsértő.

A Hot News Misappropriation doktrínát elsőként a *Barclays Capital, Inc. v. Theflyonthewall.com, Inc.*-esetben alkalmazták kifejezetten híraggregátor szolgáltatásokra.⁹⁰ A felperes egy tőzsdei szakértői tevékenységet folytató társaság, amelyik a tőzsdenyitás előtt piaci előnyt jelentő szakvéleményeket küldött ügyfeleinek. A Theflyonthewall.com tőzsdei hírekre

⁸⁴ *International News Service v. Associated Press*. 248 U.S. 215 (39 S.Ct. 68, 63 L.Ed. 211) 1918, elérhető: <https://goo.gl/PaFgUp>.

⁸⁵ *Rosalind Jane Schonwald*: *Associated Press v. Meltwater US Holdings, Inc. – Fair Use, a Changing News Industry, and the Influence of Judicial Discretion and Custom*. *Berkeley Technology Law Journal*, 29. évf. 4. sz., 2014, p. 811.

⁸⁶ *John C. McDonnell*: *The Continuing Viability of the Hot News Misappropriation Doctrine in the Age of Internet News Aggregation*. *Northwestern Journal of Technology and Intellectual Property*, 10. évf. 3. sz., 2012, p. 258.

⁸⁷ *National Basketball Association v. Motorola, Inc.* 105 F.3d 841, 1997, elérhető: <https://goo.gl/vNVwU0>.

⁸⁸ *Nancy J. Whitmore*: *Extending Copyright Protection to Combat Free-Riding by Digital News Aggregators and Online Search Engines*. *The Catholic University Journal of Law & Technology*, 24. évf. 1. sz., 2015, p. 12.

⁸⁹ *Shelly Rosenfeld*: *How Far Will News Organizations Go to Take the „Lede?” Hot News Misappropriation in the Digital Age*. *Berkeley Journal of Entertainment and Sports Law*, 3. évf. 1. sz., 2014, p. 89.

⁹⁰ *Barclays Capital, Inc. v. Theflyonthewall.com, Inc.* (fellebbviteli eljárás), 650 F.3d 876 (2d Cir. 2011), elérhető: <https://goo.gl/Tlo122>. *Barclays Capital, Inc. v. Theflyonthewall.com.* (elsőfokú eljárás), 700 F. Supp. 2d 310 (S.D.N.Y. 2010).

szakosodott, előfizetéses rendszerben működő aggregátorszolgáltatás, amely többek között a felperes által közzétett szakvéleményeket is indexelte. Az első fokon eljáró bíróság az alperes elmarasztalta az *NBA v. Motorola*-ügyben kidolgozott tesztre hivatkozva.⁹¹ A másodfokú bíróság ellenben a teszt újbóli körülményeinek után kijelentette, hogy egyrészt kifejezett összefüggést kell bizonyítani a bevételkiesés – és ezáltal az ösztönzőerő csökkenése – és az aggregátor tevékenysége között, amit felperes elmulasztott,⁹² másrészt a doktrína eredeti formája tartalmak előállítására, és nem azok gyűjtésére vonatkozik,⁹³ így a konkrét ügyben az alperes nem követett el jogsértést annak ellenére, hogy a teszt többi feltétele teljesült. Megállapítást nyert továbbá, hogy a doktrína a szerzői jogi igényhez képest kiegészítő jellegű, így csak akkor alkalmazható, ha az alperes a felperes által összegyűjtött, szerzői műnek nem minősülő tényeket, híreket vesz át.⁹⁴

II.4. Egyéb, híraggregátorokat érintő eljárások

A fent bemutatott eseteken túlmenően számos peres eljárás volt globális viszonylatban, amely bár nem közvetlenül, de érintette a híraggregátor-szolgáltatók tevékenységét, így közvetetten a kiegészítő jog előzményének is tekinthető.

Ilyen volt a belga *Copierpresse v. Google News*-döntés,⁹⁵ ahol a bíróság azért marasztalta el az alperest, mert a keresési találatok között a cikkek *cache* formájában az eredeti oldalról való eltávolítás után is elérhetőek voltak, illetve mivel az ellenérték fejében elérhető, ún. *paywall*al védett tartalmakat is elérhetővé tette a keresőn keresztül,⁹⁶ amely problémákat egyébként a szolgáltató azóta orvosolt.

Ausztráliában a *Fairfax Media v. Reed*-esetben⁹⁷ mondta ki az eljáró bíróság, hogy a sajtótermékek címeinek szisztematikus gyűjtése híraggregátor-szolgáltatások esetében nem minősül szerzői jogi szempontból releváns felhasználásnak.⁹⁸ Ugyancsak idevágó az Egyesült Államokban hozott, *Easter Seal v. Playboy*-ügyben⁹⁹ hozott döntés, ahol a bíróság

⁹¹ *Zachary Davidson*: The Next Balancing Act – Can the Law Save the Traditional News Media Without Eliminating News Aggregators? *Southern California Law Review Postscripts*, 85. évf. PS 88, 2012, p. 104.

⁹² *McDonnell*: i. m. (86), p. 270.

⁹³ *Luis Zambrano*: Still an Alternative Way to Protect Traditional News – Why Barclays Did Not Kill the „Hot News” Tort. *Berkeley Technology Law Journal*, 27. évf. 4. sz., 2012, p. 971.

⁹⁴ *Rosenfeld*: i. m. (89), p. 91.

⁹⁵ *Copierpresse v. Google News*, 2007/AR/1730, elérhető: <http://goo.gl/fkedP1>.

⁹⁶ *Tatiana-Eleni Synodinou*: Google versus the Law – Google’s legal adventures and their impact to the evolution of European information law. University of Cyprus, 2008, elérhető: <http://goo.gl/axKVF3>.

⁹⁷ *Fairfax Media Publications Propriety Ltd. v Reed Int’l Books Austral. Propriety Ltd.* (2010) 189 FCR 109, 113 (Austl.), elérhető: <http://goo.gl/FlSbQa>.

⁹⁸ *Weaver*: i. m. (67), p. 1167.

⁹⁹ *Easter Seal Society for Crippled Children & Adults of La., Inc. v. Playboy Enters.*, 815 F.2d 323, 325 (5th Cir. 1987).

álláspontja szerint a hírek rövid összefoglalókká alakítása és ellenérték fejében való közzététele nem fér meg a *fair use*-kivétel keretei között.¹⁰⁰

III. A kiegészítő jog megítélésének egyéb szempontjai

A kiegészítő jog szerzői jogi megítélésének tisztázását követően szükséges kihangsúlyozni egyes olyan, nem szerzői jogi vagy jogon kívüli, metajurisztikus szempontokat, amelyek teljesebb képet adhatnak a jogintézmény megfelelő megítéléséhez.

Kiindulópontként lehet említeni a *Computer & Communication Association* által nyilvánosságra hozott rövid összefoglaló anyagot, amely a kiegészítő jog esetleges bevezetésével kapcsolatban fogalmazott meg ellenérveket. Így az ancillary right francia, német, spanyol és brit jogrendszerbe való átültetése éves szinten mindösszesen 746 millió euró, a látogatottságból származó bevételt terelhet el a hírportáloktól (abból kiindulva, hogy az elérések 66%-a aggregátorszolgáltatókon keresztül érkezik). Emellett a kiegészítő jog piacralépési akadályt is jelent, veszélyezteti a médiapluralizmust, megnehezíti a Creative Commons-licenciák¹⁰¹ igénybevételét, és az *open access*¹⁰² tartalmak hozzáférhetőségét, szembehelyezkedik az Európai Unió Bíróságának a fentiekben ismertetett Svensson-döntésével, a Berni Unió Egyezmény 2. cikk (8) bekezdésébe és 10. cikk (1) bekezdésébe ütközhet, végül pedig akár alapvető jogokat is korlátozhat.¹⁰³

Ezenfelül a kiegészítő jog abból a szempontból sem igazán indokolható, mivel a híraggregátor-szolgáltatások jellemzően adnak lehetőséget *opt-out* nyilatkozatok megtételére, így ha egy hírportál nem kívánja, hogy tartalmait indexálja egy adott szolgáltató, akkor könnyen kiléphet a szolgáltatás alól.¹⁰⁴ Emellett számos szerző egyetért abban, hogy a jogintézmény jelentősen rontja a hírekhez való hozzáférést,¹⁰⁵ és a német, illetve spanyol példák alapján látható, hogy maguk a kiadók sem elégedettek az elért eredményekkel.

¹⁰⁰ Greenberg: i. m. (2), p. 101.

¹⁰¹ Sár Csaba: A szerzői jog kihívásai a XXI. században. Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle, 2. (112.) évf. 1. sz., 2007. február, p. 39–40, elérhető: <http://goo.gl/iEPOIS>.

¹⁰² Lawrence B. Solum: Download While Its Hot – Open Access and Legal Scholarship. Illinois Public Law and Legal Theory Research Papers Series, Research Paper, No. 07-03, 2006, p. 856, elérhető: <http://goo.gl/OP0dxG>.

¹⁰³ CCIA: The Ancillary Copyright for News Publishers – Why It's Unjustified and Harmful. Barckgrounder, 2016, elérhető: <http://goo.gl/UW0ro5>.

¹⁰⁴ Thomas Höppner, Lucy J. Davies: The EU Competition Investigation of Internet Search – Why Google's Market Tested Proposals for Re-Labeling and Opt-out solutions do not suffice. Computer Law Review International, 2013. 3. sz., p. 111, elérhető: <http://goo.gl/kT069b>.

¹⁰⁵ Luigi Bernardi: Internet and taxation in European Union. Munich Personal RePEc Archive, MPRA Paper No. 65638, 2015, p. 4, elérhető: <https://goo.gl/V6ixAq>.

IV. Konklúzió

A kiegészítő jogi szabályozással elérni kívánt cél teljes mértékben érthető. Ahogy a bevezetőben is hangsúlyoztuk, a sajtótermékek előállítói az elmúlt évtizedekben jelentős bevételektől estek el, emellett az iparág finanszírozása is teljesen átalakult, a híreket közvetítő szolgáltatások saját forrásokból való fenntartása komoly átalakításokat kíván meg,¹⁰⁶ emellett pedig a nagy, nemzetközi közvetítő szolgáltatók – mint a Google vagy Facebook – a teherviselésbe való bevonása is időszerű követelmény lehet.¹⁰⁷

Ettől függetlenül a jogintézmény alaposabb vizsgálata során arra a következtetésre kell jutnunk, hogy az nem a megfelelő eszköz az elérni kívánt célok megvalósítására.¹⁰⁸ A hír-aggregátorok jelentős forgalmat irányítanak a híroldalak felé,¹⁰⁹ ezért a szolgáltatás kapcsolódó jogokkal való megterhelése olyan, mintha a faház oldalának eltüzelésével próbálnánk meg átvészelni a telet: rövid távon látszólagos megoldást nyújthat, ám hosszú távon pontosan az ellenkező hatást fogja kiváltani.

A szerzői jogi dogmatikai vizsgálat azt is megmutatta, hogy a kiegészítő jog csupán formálisan igazodik a jogterület logikájához, tartalmában attól idegen, a szerzői jogban elvárható egyensúlyteremtést nem szolgálja, hatásában pedig inkább akadályozza a kreativitást, semmint támogatja azt. Sokkal inkább tűnik egy elavult disztribúciós rendszer¹¹⁰ nehézkes fenntartására irányuló, semmint egy újszerű, a digitális környezet kihívásaihoz és lehetőségeihez igazodó megoldásnak.

Összességében kétségtelen, hogy a híreket szolgáltató jogosultak finanszírozása megoldandó feladat – különben az aggregátorszolgáltatásoknak sem lesz mit összegyűjteni¹¹¹ –, de a kiegészítő jog hatásában és alátámasztottságában álláspontunk szerint alkalmatlan erre a feladatra.

¹⁰⁶ *Susanne Behnk, Stefan Lücking*: Union responses to recent transformations and conflicts in the journalistic field. ILERA World Congress, 2012, p. 6, elérhető: <https://goo.gl/XwJSNN>.

¹⁰⁷ Összhangban a Digitális Jólét Programjáról szóló 2012/2015. (XII. 29.) Korm. határozat 10. e) pontjában („a globális internetes vállalkozások a hazai jogosultak műveinek felhasználása után megfelelő jogdíjakat fizessenek meg”) és f) pontjában (az Európában tevékenykedő globális internetes vállalkozások adóelkerülésének gyakorlata megszűnjön, és kiküszöbölhetőek legyenek azok a piactorzító hatások, amelyeket e vállalatok jelenléte a nemzeti tartalomszolgáltatási, elektronikus hírközlési és reklámpiacokon okoz”) található célkitűzésekkel.

¹⁰⁸ Különös tekintettel arra, hogy Franciaországban, Belgiumban és Olaszországban a Google-lal való megállapodások útján jogalkotás nélkül is rendezni tudták a felmerülő problémákat. L. *Rosati*: i. m. (5). 1.1 alfejezet, „Consensual Solution”.

¹⁰⁹ *Rebecca Lowe*: Head in the cloud. In-House Perspective, 9. évf. 4. sz., 2013, p. 11.

¹¹⁰ *Rosati*: i. m. (24), p. 497.

¹¹¹ *Anjali Dalal*: Protecting Hyperlinks and Preserving First Amendment Values on the Internet. Journal of Constitutional Law, 13. évf. 4. sz., 2011, p. 1064–1065.

Forrásjegyzék

Felhasznált irodalom

- Mihajlo Babovic*: The Emperor's New Digital Clothes – The Illusion of Copyright Rights in Social Media. *Cybaris Intellectual Property Law Review*, 6. évf. 138. sz., 2015
- Susanne Behnk, Stefan Lücking*: Union responses to recent transformations and conflicts in the journalistic field. ILEA World Congress, 2012, elérhető: <https://goo.gl/XwJSNN>
- Luigi Bernardi*: Internet and taxation in European Union. Munich Personal RePEc Archive, MPRA Paper No. 65638, 2015, elérhető: <https://goo.gl/V6ixAq>
- Joan Calzada, Guillem Ordonez*: Competition in the News Industry: Fighting Aggregators with Versions and Links. NET Institute, Working Paper, No. 12–22, 2012, elérhető: <http://goo.gl/xsxS6Y>
- Anjali Dalal*: Protecting Hyperlinks and Preserving First Amendment Values on the Internet. *Journal of Constitutional Law*, 13. évf. 4. sz., 2011
- Zachary Davidson*: The Next Balancing Act – Can the Law Save the Traditional News Media Without Eliminating News Aggregators? *Southern California Law Review Postscripts*, 85. évf. PS 88, 2012
- Eugene Goryunov*: All Rights Reserved: Does Google's 'Image Search' Infringe Vested Exclusive Rights Granted Under the Copyright Law? *John Marshall Law Review*, 41. évf. 2. sz., 2008, elérhető: <http://goo.gl/YYtdrB>
- Brad A. Greenberg*: Tollbooths and Newsstands on the Information Superhighway. *Michigan Telecommunications and Technology Law Review*, 20. évf. 1. sz., 2013, elérhető: <http://goo.gl/2L68VP>
- Hepp Nóra*: Keresőmotor. Egy újabb eset a szerzői jog szabályozásán felül? *Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle*, 4. (114.) évf. 2. sz., 2009, elérhető: <http://goo.gl/Zm2LP2>
- Thomas Höppner, Lucy J. Davies*: The EU Competition Investigation of Internet Search – Why Google's Market Tested Proposals for Re-Labeling and Opt-out solutions do not suffice. *Computer Law Review International*, 2013. 3. sz., elérhető: <http://goo.gl/kT069b>
- Kimberly Isbell*: The Rise of the News Aggregator: Legal Implications and Best Practices. The Berkman Center for Internet & Society Research Publication, 10. sz., 2010
- Doh-Shin Jeon, Nikrooz Nasr*: News Aggregators and Competition Among Newspapers in the Internet. Toulouse School of Economics, Working Paper, 2012, 5. 12–20. sz., elérhető: <http://goo.gl/rlPcrq>
- Robert G. Larson*: Online News Aggregators, Copyright and the Hot News Doctrine. *UB Journal of Media Law & Ethics*, 4. évf. 1–2. sz., 2014
- Stefan Lorenz*: Some economic aspects of a proposed German ancillary copyright law. University of Jena, Working Paper, 2012, elérhető: <http://goo.gl/4gzGuq>
- Rebecca Lowe*: Head in the cloud. In-House Perspective, 9. évf. 4. sz., 2013

- John C. McDonnell*: The Continuing Viability of the Hot News Misappropriation Doctrine in the Age of Internet News Aggregation. *Northwestern Journal of Technology and Intellectual Property*, 10. évf. 3. sz., 2012
- Mezei Péter*: A linkelés szerzői jogi vonatkozásai – négyszögletes dugó a hatszögű lyukba? *Infokommunikáció és Jog*, 12. évf. 61. sz., 2015
- Georg Nolte*: Zur Forderung der Presseverleger nach Einführung eines speziellen Leistungsschutzrechts – Eine kritische Auseinandersetzung. *Zeitschrift fuer Geistiges Eigentum*, 2. évf., 2010
- Eleonora Rosati*: Copyright in the EU: In Search of (In)Flexibilities. *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, Forthcoming, 2014, elérhető: <http://goo.gl/xFBdk2>
- Eleonora Rosati*: Neighbouring Rights for Publishers: Are National and (Possible) EU Initiatives Lawful? Published Online: 11 July 2016. Max Planck Institute for Innovation and Competition, Munich, 2016, elérhető: <http://goo.gl/8d9zjK>
- Eleonora Rosati*: The German ‘Google Tax’ law: groovy or greedy? *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, 8. évf. 7. sz., 2013
- Shelly Rosenfeld*: How Far Will News Organizations Go to Take the „Lede?” Hot News Misappropriation in the Digital Age. *Berkeley Journal of Entertainment and Sports Law*, 3. évf. 1. sz., 2014
- Sár Csaba*: A szerzői jog kihívásai a XXI. században. *Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle*, 2. (112.) évf. 1. sz., 2007. február, elérhető: <http://goo.gl/iEPOIS>
- Rosalind Jane Schonwald*: Associated Press v. Meltwater US Holdings, Inc. – Fair Use, a Changing News Industry, and the Influence of Judicial Discretion and Custom. *Berkeley Technology Law Journal*, 29. évf. 4. sz., 2014
- Sebastian Haunss*: Enforcement vs. access: wrestling with intellectual property on the internet. *Internet Policy Review*, 2. évf. 2. sz., 2013, elérhető: <http://goo.gl/JVbTq>
- Lawrence B. Solum*: Download While Its Hot – Open Access and Legal Scholarship. *Illinois Public Law and Legal Theory Research Papers Series*, Research Paper, No. 07-03, 2006, elérhető: <http://goo.gl/OP0dxG>
- Tatiana-Eleni Synodinou*: Google versus the Law – Google’s legal adventures and their impact to the evolution of European information law. University of Cyprus, 2008, elérhető: <http://goo.gl/axKVF3>
- Tóth Andrea*: A linkelés jelene és jövője az Egyesült Államok és az Európai Unió joggyakorlata alapján. *Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle*, 11. (121.) évf. 1. sz., 2016. február
- Heidi J. S. Tworek, Chripstophor Buschow*: Changing the Rules of the Game: Strategic Institutionalization and Legacy Companies’ Resistance to New Media. *International Journal of Communication*, 10. évf., 2016, elérhető: <http://goo.gl/g2EO2s>
- Ujhelyi Dávid*: Válságjelek és megoldásaik a digitális szerzői jogban. *Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle*, 8. (118.) évf. 6. sz., 2013

- Bo Vesterdorf*: The Effect of Failure to Notify the Spanish and German Ancillary Copyright Law. *European Intellectual Property Review*, 37. évf. 5. sz., 2015, elérhető: <http://goo.gl/k0yoJ9>
- Alexander Weaver*: Aggravated with Aggregators: Can International Copyright Law Help Save the News Room? *Emory International Law Review*, 26. évf. 2. sz., 2013, elérhető: <http://goo.gl/d66D8>
- Guido Westkamp*: The new German publisher's right – a violation of European Law? A comment. *Queen Mary Journal of Intellectual Property*, 3. évf. 3. sz., 2013
- Nancy J. Whitmore*: Extending Copyright Protection to Combat Free-Riding by Digital News Aggregators and Online Search Engines. *The Catholic University Journal of Law & Technology*, 24. évf. 1. sz., 2015
- Raquel Xalabarder*: The Remunerated Statutory Limitation for News Aggregation and Search Engines Proposed by the Spanish Government – Its Compliance with International and EU Law. *IN3 Working Paper Series*, 2014, elérhető: <http://goo.gl/IIRoqm>
- Luis Zambrano*: Still an Alternative Way to Protect Traditional News – Why Barclays Did Not Kill the „Hot News” Tort. *Berkeley Technology Law Journal*, 27. évf. 4. sz., 2012

Hatástanulmányok, háttéranyagok

- Bundeskartellamt: Beschwerde der VG Media u.a. gegen Google Inc. und Google Germany GmbH Ihr Schreiben vom 28. Mai 2014. Esetleírás, B6-76/14, 2016. április 25.
- Computer & Communication Association: Spanish IP Proposal Targets U.S. Internet Firms. Backgrounder, 2014
- Computer & Communication Association Understanding “Ancillary Copyright” in the Global Intellectual Property Environment. White Paper, 2015
- Computer & Communication Association: The Ancillary Copyright for News Publishers – Why It's Unjustified and Harmful. Backgrounder, 2016, elérhető: <http://goo.gl/UW0ro5>
- Pedro Posada de la Concha, Alberto Gutiérrez García, Hugo Hernández Cobos*: Impacto del Nuevo Artículo 32.2 de la Ley de Propiedad Intelectual – Informe para la Asociación Española de Editoriales de Publicaciones Periódicas. NERA, 2015, elérhető: <http://goo.gl/lkl84d>
- European Commission: A Digital Single Market Strategy for Europe. COM(2015) 192 final, elérhető: <http://goo.gl/3nZ1Ti>
- European Commission: Commission takes first steps to broaden access to online content and outlines its vision to modernise EU copyright rules. Sajtóközlemény, 2015. december 9., elérhető: <http://goo.gl/B8mqQd>
- European Commission: Creating a Digital Single Market – Bringing down barriers to unlock online opportunities. Factsheet, 2016. április 8., elérhető: <http://goo.gl/L9zkWz>

- European Commission: Licences for Europe – Ten pledges to bring more content online. 2013, elérhető: <http://goo.gl/KGQERD>
- European Commission: Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on copyright in the Digital Single Market. COM(2016) 593 final, 2016. szeptember 14., elérhető: <https://goo.gl/623dyF>
- European Commission: State of the Union 2016 – Commission proposes modern EU copyright rules for European culture to flourish and circulate. Sajtóközlemény, 2016. szeptember 14., elérhető: <https://goo.gl/aeCqGX>
- Max Planck Institut für Immaterialgüter- und Wettbewerbsrecht: Stellungnahme zum Gesetzesentwurf für eine Ergänzung des Urheberrechtsgesetzes durch ein Leistungsschutzrecht für Verleger, 2012, elérhető: <http://goo.gl/Iva6vT>

Jogforrások

- A Digitális Jólét Programjáról szóló 2012/2015. (XII. 29.) Korm. határozat
- A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény
- Az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló 2001/29/EK irányelv
- Az irodalmi és a művészeti művek védelméről szóló 1886. szeptember 9-i Berni Unió Egyezmény (hazánkban kihirdette az 1975. évi 4. törvényerejű rendelet)
- Ley de Propiedad Intelectual aprobado por Real Decreto Legislativo 1/1996
- Urheberrechtsgesetz vom 9. September 1965 (BGBl. I S. 1273)

Bírósági döntések

- Agence France Presse v. Google News. Civil Action No. 1:05CV00546 (GK), 2005
- Barclays Capital, Inc. v. Theflyonthewall.com, Inc. (fellebbviteli eljárás), 650 F.3d 876 (2d Cit. 2011)
- Barclays Capital, Inc. v. Theflyonthewall.com. (elsőfokú eljárás), 700 F. Supp. 2d 310 (S.D.N.Y. 2010)
- Bundeskartellamt B6-76/14. sz. döntése
- C-279/13. C More Entertainment AB v. Linus Sandberg
- C-348/13. sz. BestWater International GmbH v. Michael Mebes
- C-360/13. Public Relations Consultants Association v. Newspaper Licensing Agency (Meltwater)
- C-466/12. Svensson v. Retriever Sverige AB
- C-160/15. - GS Media BV v. Sanoma Media Netherlands BV
- C-5/08. Infopaq v. Danske Dagblades Forening
- C-572/13. Hewlett-Packard Belgium SPRL v. Reprobel SCRL

Copierpresse v. Google News, 2007/AR/1730
Easter Seal Soc’y for Crippled Children & Adults of La., Inc. v. Playboy Enters., 815 F.2d 323, 325 (5th Cir. 1987)
Fairfax Media Publ’ns Propriety Ltd. v Reed Int’l Books Austl. Propriety Ltd. (2010) 189 FCR 109, 113 (Austl.)
GateHouse Media Massachusetts I, Inc. v. The New York Times Co., 1:08-cv-12114-WGY, 2009
International News Service v. Associated Press. 248 U.S. 215 (39 S.Ct. 68, 63 L.Ed. 211) 1918
National Basketball Association v. Motorola, Inc. 105 F.3d 841, 1997

A Szerzői Jogi Szakértői Testület szakvéleményei

SZJSZT-25/2000 – Tények, hírek a szerzői jog tükrében
SZJSZT-08/2002 – Videofelvétel szerzői jogi védelme; filmelőállítói jogok
SZJSZT-13/2003 – Játékfilm lényeges elemeinek jogosulatlan felhasználása reklámfilmekben
SZJSZT-6/2005 – Sajtótermékek összehasonlító vizsgálata és a kapcsolódó szerzői jogi kérdések
SZJSZT-22/2010 – Cím szerzői jogi védelme
SZJSZT-25/2010 – A címhez a társított műfaji megjelölés szerzői jogi megítélése
SZJSZT-11/2011 – Cím szerzői jogi védelme
SZJSZT-15/2013 – Televíziós műsorsorozat címének védelmével és a sorozat folytatásával kapcsolatos szerzői jogi kérdések

Internetes források

Andreas Becker: German publishers vs. Google. DW.com, 2014. október 30., elérhető: <http://goo.gl/dyplX7>
Bundeskartellamt: Beschluss des Bundeskartellamts zum Streit um das Leistungsschutzrecht. Sajtóközlemény, 2015. szeptember 9., elérhető: <http://goo.gl/9rS5lu>
Bundeskartellamt: Beschwerde der VG Media bietet keine hinreichende Basis für Einleitung eines förmlichen Missbrauchsverfahrens gegen Google. Sajtóközlemény, 2014. augusztus 22., elérhető: <http://goo.gl/dYNp8m>
Ficsor Mihály: Svensson: honest attempt at establishing due balance concerning the use of hyperlinks – spoiled by the erroneous “new public” theory. Copyright See-Saw, 2014, elérhető: <http://goo.gl/mcnl6Z>
Juliette Garside: EU proposals could see news publishers paid by Google and Facebook. The Guardian, 2016. augusztus 25., elérhető: <https://goo.gl/psCIyL>

- The IPKat: Here's draft Directive on copyright in the Digital Single Market. 2016. augusztus 31., elérhető: <http://goo.gl/zNRC2z>
- Mezei Péter: GS Media ügy – akkor most hogyan is szabad linkelni? Szerzői jog a XXI. században, blogbejegyzés, 2016. szeptember 19., elérhető: <https://goo.gl/sU6mYw>
- David Meyer: EU Lawmakers Are Still Considering This Failed Copyright Idea. Fortune.com, 2016. március 24., elérhető: <http://goo.gl/rWKPW1>
- Glyn Moody: EU Commissioner says he's still open to a "Google tax" on snippets. ArsTechnica.co.uk, 2015. július 15., elérhető: <http://goo.gl/VrX6rt>
- Joe Mullin: New study shows Spain's "Google tax" has been a disaster for publishers. ArsTechnica.com, 2015. július 30., elérhető: <http://goo.gl/QdXbWw>
- Greg Sterling: German "Ancillary Copyright" Law To Go Into Effect, Imposes Limits On Search Results. Searchengineland.com, 2013. május 16., elérhető: <http://goo.gl/o3h9kD>
- Catherine Stupp: Fight over 'Google tax' brews ahead of autumn copyright proposal. EurActiv.com, 2016. április 7., elérhető: <http://goo.gl/xoFnHJ>
- Harro ten Wolde: EU's Oettinger mulls levy on Google. Reuters.com, 2014. október 28., elérhető: <http://goo.gl/N9ANwa>